

A sinistris vero zodiaci versus austrum sunt haec A signa.

CAP. CXXII. — *Hydra.*

Hydra, que habuit quinquaginta capita, ab Hercule occisa et ob insigne inter sidera translata.

CAP. CXXIII. — *Crater.*

Super hanc crater in quo Tagaton, id est summus Deus pastem miscuit, de qua animas fecit, de qua adhuc animas Letheum poculum bibunt, cum corpora intereunt.

CAP. CXXIV. — *Corvus.*

Super hanc est corvus ab Apolline dilectus et inter astra rapius.

CAP. CXXV. — *Orion.*

Inde est Orion, qui ab urina natus, inter sidera est translatus. Hujus stellæ si fulgent, serenum erit; B si obscurentur, tempestas.

CAP. CXXVI. — *Procyon.*

Juxta hunc Procyon Anicani, quod et Anticanis dicitur, qui canis Orionis fertur, et ob insigne interitum inter sidera locatus.

CAP. CXXVII. — *Canicula.*

Huius conectitur canicula, quæ et Syrius dicitur et ab hac dies caniculares nominantur. Fuit autem canis Erygones filii Icari sacerdotis, quæ dolens patrem necatum, laqueo se suspendit dum eum canis ducatu invenit. Ambo autem sunt inter sidera rapti.

CAP. CXXVIII. — *Lepus.*

Deinde est lepus, qui a Ganymede agitatus, a Jove inter astra est translatus.

CAP. CXXIX. — *Eridanus.*

Sequitur Eridanus fluvius, qui et Padus. Erat autem Phaeton, Phœbi filius, qui currum regere patris incisus, mundum incendit et ideo fulmine Jovis in hoc flumine interiit. Qui in Eridanum mutatus, inter sidera est translatus.

CAP. CXXX. — *Cetus.*

Cui associatur cetus, quem Perseus occidit dum Andromedam devorare voluit, quem Jupiter ob insigne filii, inter astra locavit.

CAP. CXXXI. — *Centaurus.*

Juxta hunc est centaurus, scilicet magister Achille, et ob nimiam virtutem in cœlo locatus.

## LIBER SECUNDUS

Priori libello globum totius mundi oculis corporis repræsentavimus, sequenti jam tempus in quo volvitur, oculis anteponamus.

CAP. I. — *De ævo. — Ævum quid sit.*

Ævum est ante mundum, cum mundo, post mundum. Hoc ad solum Deum pertinet, qui non fuit, nec erit sed semper est.

CAP. II. — *De Temporibus æternis. — Angelos ante mundum capisse.*

Tempora æterna sub ævo sunt, et haec ad archetypum mundum, et angelos pertinent, qui ante mundum esse cœperunt, et cum mundo sunt et post mundum erunt.

D CAP. III. — *De temporibus mundi. — Similitudo de fine temporis. Tempus unde dicatur et quid sit. Partes temporis.*

Tempus autem mundi est umbra ævi. Hoc cum mundo cœpit, et cum mundo desinet. Veluti si funis ab oriente in occidentem extenderetur, qui quotidie plicando collectus, tandem totus absumatur. Per hoc extenduntur sœcula, sub hoc currunt universa in hoc mundo posita. Hoc uniuscujusque vita

mensuratur. Hoc series dierum, et annorum terminatur.

Tempus autem a temperamento dicitur, et nihil aliud est, quam vicissitudo rerum.

Hocque in atomos, ostenta, momenta, partes, minuta, punctos, horas, quadrantes, dies, hebdomadas, menses, vicissitudines, annos, cyclos, ætates, sæcula, dividitur.

CAP. IV. — *De atomis.*

Atomus dicitur inseparabile: Est enim minus quam plud quod volat in sole. Est autem minimum temporis spatium, sicut motio palpebræ oculi, quæ et ictus oculi dicitur, et est trecentesima septuagesima sexta pars ostentis.

CAP. V. — *De ostentis.*

Ostentum est, quod aliquid ostendit aspicientibus. Est autem sexagesima pars unius horæ, habens in se trecentos septuaginta sex atomos.

CAP. VI. — *De momentis.*

Momentum est motus siderum, unde et dicitur. Est autem quadragesima pars horæ, continens ostentum et dimidium.

CAP. VII. — *De partibus.*

Partes a partitione zodiaci dicuntur, qui in tricenos dies per singulos menses partituri. Est autem decimaquinta pars horæ, continens in se duo momenta et duas partes momenti.

CAP. VIII. — *De minutis.*

Minutum est minus intervallum in horologio. Est autem decima pars, aliquando quinta horæ, habens duo minuta, et dimidium horæ.

CAP. XIX. — *De punctis.*

Punctus autem est parvus transcensus puncti in horologio. Est autem quarta pars in sole.

CAP. X. — *De horis.*

Hora est terminus cujusque rei. Est autem hora, quandiu stans aqua, a jactus lepidis movetur, et est duodecima pars diei, constans ex quatuor punctis, minutis decem, partibus quindecim, momentis quadraginta, ostentis sexaginta, atomis viginti duobus mil. quingentis et sexaginta. Et dicitur ab horologio, id est certus limes in horologiis temporis.

CAP. XI. — *De quadrante.*

Quadrans est quarta pars diei habens tres horas, naturalis autem diei horas sex.

CAP. XII. — *De die. — Unde dictus dies. Alia diei definitio.*

Dies autem est septima pars hebdomadæ vulgaris, continens duodecim horas. Naturalis autem viginti quatuor. Dicitur autem dies a discernendo, eo quod lucem a tenebris discernat. Est autem dies aer sole illustratus; cum enim sol est super terram, est hic dies: cum sub terra est ibi dies.

CAP. XIII. — *De longis et brevioribus diebus.*

Sol cum aquilonarem partem coeli circuit, nobis in devexo terræ positis, citius surgit et tardius occidit, et ideo longiores dies facit. Cum vero australem perambulat, nobis tardius surgere et citius occidere videtur, quia tamor mediae terræ quæ rotunda est

A visu nostro objicitur, et tunc quidem nobis dies breviores: illi autem parti longissimos facit.

CAP. XIV. — *De zodiaci signis, et parallelis solis.*

Zodiacus namque ex duodecim signis constans, ab aquilone in austrum porrectus, fluxuoso lapsu cœlum cingit, sub quo sol incurrens mundum in octo parallelos, id est circulos, dividit, quibus singulis diversum diem facit. Longitudo autem zodiaci in trecentas sexaginta partes secatur, latitudo ejus in duodecim partitur. Partium autem sectio nihil aliud est, quam solis unius dici progressio. Unum ergo quodque signum per duas horas oritur, per duas occidit, et in unoquoque sol triginta diebus immortatur. Qui dum fluxuoso draconis meatu sub signis obliqui zodiaci currit, mundum in octo circulos distinguunt.

CAP. XV. — *De primo circulo.*

Primus circulus ab India versus austrum per mare Rubrum et Africam ad columnas Herculis pervenit. Hercules enim orbem pertransiens, ibi columnas fixit ubi finem mundi esse putavit. In hoc ergo circulo æquinoctiali die medio gnomon, id est radius horologii septem pedum umbram, quatuor pedum longam reddit, dies longissimus quatuordecim horas æquinoctiales habet.

CAP. XVI. — *De secundo circulo.*

Secundus ab occasu Indiæ per Medos vadit et Persas, Arabiam, Syriam, Cyprum, Cretam, Lilybæum montem Siciliæ, et septentrionalia Africæ pertinet, umbilicus æquinoctio trigesita quinque pedum, umbram viginti tantum pedum reddit. Dies maxima est horarum quatuordecim, et quinta parte unius horæ.

CAP. XVII. — *De tertio circulo.*

Tertius oritur ab Indis Imaui proximis, et per Caspias portas, Taurum, Pamphyliam, Rhodum, Cycladas, Syracusas, Catinam et Gades tendit. Gnomones cunctas umbras trigesita octo usciarum faciunt. Longissimus dies horarum quatuordecim, et dimidia ac trigesima unius horæ.

CAP. XVIII. — *De quarto circulo.*

Quartus ab altero latere Imaui per Ephusum mare, Cycladum, septentrionalia Siciliæ, Narbonensis Gallicæ exortiva, Africæ matutina, tendit ad occasum. D Gnomon trigesita quinque pedum, facit umbram viginti pedum. Longissimus dies habet quatuordecim horas, et tertias duas unius horæ.

CAP. XIX. — *De quinto circulo.*

Quinto circulo ab introitu Caspii maris continentur Bactria, Armenia, Macedonia, Tharcatura, Thuscum mare, Balcares, Hispania, Media. Gnomon septem pedum umbram sex pedum reddit. Maximus dies horarum quindecim.

CAP. XX. — *De sexto circulo.*

Sextus amplectens Caspias gentes, Caucasum, Samothraciam, Illyricos, Campaniam, Etruriam, Massiliam, Hispaniam, Taraconensem, Medianam, et inde per Lusitaniam vadit. Gnomon pedum novem um-